

„POMHAJ BÓH“

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOW

7. číslo

Budyšin, junij 1951

Lětnik 1

Ważna zdželenka za wšitkich ewangelskich Serbow

Serbski ewangelski zjězd so wotměwa 9. a 10. junija w Klukšu

Porjad tuteho zjězda wozjewi so we wosebitym lětaku, kiž přichodny tyžden wuńdže.

My pak chcemy jako wěriwi křesćijenjo 3. junija 1951 dopokazać při woprašnju luda, zo nam wěra a swědomje kazatej, ze swojim „Haj“ so wuprajic napřećo remilitarizaciji w nawječornej Němskej a za měrowe dorěčenje w lěće 1951.

Bibliske rozpominanje

Ze scěnja swjateho Jana II, 28

„Martha džeše Marji: Mištr je tudy a woła će.“

Lubi sobustawy našich ewangel-
skich serbskich wosadow!

Kajki nadawk ma naš wobno-
wjeny časopis „Pomhaj Bóh“? Ma
wón čisće hinaši raz hač hdy prje-
dy? Haj, wězo, wón je čisćany we
lačanskich pismikach, a to wosebje
lubym starym přećelam ćeže čini.
Ale dyrbimy při tym na to hladać,
zo mloda generacija wuknje serb-
sce čitać a pisać jenož laćansce.
Z tym powyšimy staw a wažnosť
našeje lubeje maćernej řeče a
pomhamy mlodej generaciji. A do-
kelž to tyje wašim džěćom, sym
toho mjenjenja, zo tež radlubje wy
starši pomhaće tam. hdžež dže wo
lěpše a wo wuwice wašich džěći.
Přeťož kždža mać a kždzy nan so
tola wjeselitaj, hdyž so džěćom do-
brota wopokazuje. A tohodla, lubi
starši, zhromadnje ze swojimi džě-
ćimi wuknu serbske časopisy a
knihi we laćanskim čisću čitać. —
Za naš serbski přichod ma tohodla
naš „Pomhaj Bóh“ přež swój la-
ćanski čisć wězo wažny nowy na-
dawak spjelnić.

Ale by to tola jara mało wozna-
mjenilo, jeli by „Pomhaj Bóh“ je-
nož tón nadawk měł.

Naš časopis ma hłowny nadawk
za nabožne a pobožne duše naše-
ho serbskeho luda. — My wěmy
wšitcy, zo je serbski lud hłuboko
nabožnje založeny a zo słuša na-
božina k zakładam serbskeje kul-
tury. Zašla doba je rozbiła tež
nastupajo nabožinu wšo stare na-
božne herbstwo we nabožnej li-
teraturje a tohodla maju wšitcy,
kiž natwarja serbsku kulturu,
k tomu pomhać, zo by naš nabožny
serbski lud zaso dóstał swoju lite-
raturu; „Pomhaj Bóh“ wudać a to
w dosahacej ličbje, jo so nam ně-
tko poradžilo. Serbski katechizm,
serbske bibliske stawizny a scenje
swjateho Mateja w nowym pře-
ložku su za lěto 1951 hižo plano-
wane. K lětu slěduja modlerske
knihi a zwjazk předowanjow so
tež prihotuje.

A nětko zaso to prašenje: Čoho-
dla to wšo?

Chcemy zo zwoprědka z našim
tekstom zaběrać. — Wy ze starše-
je generacije to słowo našeho
teksta hišće znajeće a tež cyłu
historisku wokolinu našeho teksta.

To běchu Jezusowi dobri přećel-
jo w Bethaniji. Lazarus, Martha a
Marija. Kajka běše to radosć, hdyž
Jezus ze swojimi wučobnikami
k nim na wopyt přichadžeše. Kak

sylnje su tola styki tajkeho pře-
ćelstwa, haj, hustohdy sy.niše hač
styki mjez přiwuznymi.

Ale što běše so stało? Lazarus
zemrě a wobě sotře wostašej sa-
mej; a jeje přećel Jezus přeby-
waše něhdže daloko, njemóžeše
hnydom přichwatać, pomhać a
troštować.

A Marja, kiž běše najhlubšo so
zanuriła do Jezusowych slowow,
běše cyle bjeze wšeje mocy; zru-
doba běše jeje mysle a dušu wob-
jala, bjeztroštna doma sedžo swo-
ju wutrobu matrowaše z dwělemi
a z tyšnosťmi a z prašenjom:
„Čohodla njeje dha Jezus, kiž
njese a dzerži žiwjenje we swojej
ruce, pola nas był. Wón zraje tola
čas a hodžiny a što ma so stać.
Lazarus by był hišće žiwy, jeli by
naš přećel Jezus był pola nas!“

Ale do tuteje dušineje čěmno-
sće padže naraz wozbožace a wu-
možace swěćlo. Martha přichwata
z powěsću: „Mištr je tudy a woła
će! — To rěka za Marju, zo ma
Jezus z njej rěčeć a zo jeho słowo
a jeho ruka so hotujetej na pomoc!

Kajki nadawk ma „Pomhaj Bóh“
za nas?

Naš serbski lud so w mnohim
nastupanju runa Bethaniskej Ma-
rji. Wón widži w zańdženosci hłu-
boku čěmnosť a tyšnosť.

Njetrjebamy wo tym wjele slo-
wow činić!

A naš džensniši čas? — Wěmy drje wšitcy, zo smy po puću do jasnějšeho přichoda. — Wěmy, zo džěło zańdženych lět njeje podarmo było. Wěmy, zo je naš serbski lud mjez doprědkarskimi ludźimi našeje republiki přečelow najšoł, kiž jemu wulkomyslnje pomhaja a kiž su nam zmóžnili wudać „Pomhaj Bóh“ a čišćeć daš trěbne knihi za nabožinsku wučbu, za Bože słužby a za pobožne serbske swójby. Wězo nas wobdawuje hišće mnoho starosców, ale njestejimy sami na so pokazani.

A při wšěm pak so mnohim dze kaž Marji po Lazarowej smjerći. Čěmność w našich wutrobach a dušach njedawa so rozputać. — A před nami přichod, z kotrehož klina nam hroža wjetše strachi, hač te, kotrež smy přežiwili!

Kajki nadawk ma naš „Pomhaj Bóh“? — Wón samsny nadawk pjelni, kotryž je Martha wukonjala za swoju sotru. — „Pomhaj Bóh“ přichadzuje do kóždeho domu připowjedžo: „Naš mištr a wumožnik Jezus Chrystus je tudy a woła nas!“

Krasny to nadawk našeho nabožneho časopisa, a wažny to nadawk za nas wšěch. — Zabłudzi so tola w tajkich dobach čłowjek do wšelakich čěmnośców a njenamaka žaneho jasneho wupuća! Nětko pak zhonimy staru a tola za mnohich zaso nowu powěsć: „Njeboj so, njezadwěluj! Mištr je tudy a woła će z čěmnośće, ze smjerće do noweho žiwjenja!“

Hdyž by chcył što raz wo Jezusu knihi wudać, w kotrychž by wopisował žiwjenje, skutki a słowa Jezusowe — a hdyž by chcył tudy kniham wosebite razne napismo dać, pod kotrymž so cyły wobsah z krótkimi słowami wobpřimuje, — kajke słowa bychy to nanajlěpje wujadřile? — Ja měnju, t bychy tele słowa byle: „Ze smjerće do žiwjenja!“ Haj tutoho mištra, kiž je sam šoł po tutym puću „ze smjerće do žiwjenja“ a kiž wjedže wšěch, kiž so jemu dowěrjeja, po samsnym puću, dowjedže „Pomhaj Bóh“ do twojeho domu a do twojeje swójby, zo by jako mištr tebi a twojim radził a pomhaj we wšěch nadawkach, kotrež čas nam staja. — Tajki je nadawk našeho časopisa „Pomhaj Bóh“, spominaj, luby serbski ludo, na naše słowo: „Mištr je tudy, a woła će!“

A nětko dyrbi naš serbski lud ze swojim žiwjenjom dopokazać, zo je kaž Marja so wuswobodził z njeplódného spanja, ze zanurjenja do luteje zrudoby a pesimizma. Serbski lud je tola z ludom džěła a džělawosće. Za toho, kiž je so dał přez mištra zbudzić, ma Jezus tež džěło a nadawki. — Kajku hódność by Marja, Lazarowa a Marciřa sotra, džensa hišće měla, hdyž by jenož w někajkej wěrje do słowow, w někajkim začuću třace wostała, a potom zahinyła w žarowacej lubosći dla swójeho bratra — Tajka Marja so njeby předrěła ze smjerće do žiwjenja, byrnjež je mištr ju zwołał. — Ale zo je Marja tehdy stanyła, hnydom k Jezusej chwatała, to hakle dawa Marji tu hódność, zo je wona džensa hišće za nas wšěch z přikładom. Naš mištr je tež druhich wołał, kiž su jeho spóznali jako swójeho mištra, a tola njesu stanyli a sej wzali swoje nadawki z ruki Jezusoweje. — Tak na př. farizejscy a pismawučeni, bohaty młodzenc a tamny, kiž chcyše za Jezusom a z nim chodzić ale najpřjedy ze swojimi so rozčehnować.

Kak je mištr jemu wotmołwil pola Lukaša 9, 62? Štóz swojej ruce přiloži pluhej a hlada nazady, tón njeje kmány do džěła za Bože kralestwo. —

A „Pomhaj Bóh“ nam wšitkim přiwoła: Mištr je tudy a woła nas! — Zo bychmy tola wotučili ze spanja a z pesimistiskeho hóršenja. Su mjenuje wěriwi křescenjo, kiž hórša so na naš nětčiši čas, na kóždu nowu ideju, kiž so jewi we wšitkim, štož so stawa, widža jenož njewěru a wěšća wšemu swětej Bože chlóstanje a Boži sud. A wěrja tajcy woprawdže, zo so Bože kralestwo twari po tajkim wašnju, po tajkim Bože kralestwo zaccpěwacym hejchlerskim wašnju?

„Štóz ruce přiloži pluhej“, tak Jezus džensa nas woła.

Před nami přichod leži, so runacy zateptanemu, twjerdže wusušenemu polu. Boji so někotryžkuli, sobu zastupić do džěła za přichod. Nazady wón hlada, hdyž běše lóžo być z křescanom. Ale žiwjenje leži před nami: „Jutře a zajutře“, tak so mjeruje přichod.

Tu naše nadawki na nas čakaja. To njeje křescanska wěra, kiž so

na wšo nowe hórši a jenož stare časy chwali, ale jasnje spóznawa, zo Jezus nas tež woła, ruce přiložić pluhej a so zapřahnyć zhromadnje do džěła, kiž dawa swětej měr a sprawność, kiž rozbije brónje a hači wšěm torhacym rěkam hidy a njepräčelstwa, — a na woprašenje luda 3. junija hłosować „haj“ napřećo remilitarizaciji a za měrowe zrěčenje hižo w léce 1951.

Běše so w poslednich dnjach mi derje znaty farar zjawnje za „haj“ wuznał a to tež w šćelaku. — A što su tak mjen. „dobri křescenjo“ čini? Woni wumjetuja tutomu mužej, kiž je ruce přiložił pluhej, zo je wěru a cyrkej přeradžil. —

Zo je tam we wječorje lěhwo smjerće, kiž chce zahubić wšitke narody, kotrež so njepracadza do wole kapitalistow, wo tym tući hejchlerjo ničo njepeknu, ale zo ma křescan w lěhwje měra stać, napřećo tomu nejchlerjo steja.

Ale my wěmy, hdže Jezus steji w tudy dnjach a hdže nas woła a do kajkeho džěła!

Hejchlerjo jenož praja, zo njesmě wěriwy čłowjek ničo z politiku činić měć a cyrkej dyrbi so docyła wzdać tajkeho džěła. Po hejchlerskim měnjenju je politika hrěch? Politika, kiž wjedže ze smjerće do žiwjenja, je z hrěchom? Móže čłowjek, rozumny čłowjek, tajkim měnjenjam přihłosować? — A pobožny čłowjek? — Słuša wón do lěhwa hejchlerstwa a z tym do lěhwa smjerće? Mištr je tudy a woła će do lěhwa žiwjenja, do lěhwa, hdžež zhromadnje wujuješ ze wšěmi, kiž su dobreje wole, ze swojim „haj“ za Bože kralestwo, za měr a lubosć a wěru do přichoda! —

A přichodnu njedzělu, 10. junija, twarimy z tym, zo rady přijěždžemy do Klukša, Bože kralestwo mjez Serbami.

Dyrbi to być zjězd cyłego do džěła za Jezusa rozsudženeho Serbowstwa. —

Tež do tutoho serbskeho zjězda woła nas naš mištr! — Štóz je sprawny křescan bjez falša, rady so zhromadzuje ze swojimi bratrami a sotrami a njehlada wopowrow na času a na pjenjezach. —

Zhromadnje spěwać, wuradžować, so modlić, so posylnić a natwarić dać! Hlej, mištr je tudy a woła će! Tuž dži a daj so žohnować přez njeho a jeho słowo. Hamjeň!

Słowa redakcije k 3. junijej

Dziwajo na woprašenje luda 3. junija 1951 je konwent ewangelskich serbskich duchownych na posedženju 28. meje 1951 w Malešecach jednohlósnje wobzamknył, scěhowace w našim časopisu wozjewić: Přihłosujemy po słowach a wobsahu poľnje spišej, kotryž je Sakske cyrkwinske knježerstwo 29. měrca 1951 pólalo na předsydu rady ewangeliskeje cyrkwyje w Němskej, knjeza biskopa D. Dr. Dibeliusa, hdžež so mjez druhim takle ma:

„Cyrkej ma wosebity nadawk, po swojim wašnju k měrej přinošować, zo připowěduje słowo Bože, zo napomina wosady so modlić za měr, zo wě, zo je zjednocena ze wšěmi mocami, kiž so wo měr prócuja.

Njeh rada ewangeliskeje cyrkwyje předewšěm k tomu dopomha, zo by němski lud dóstał prawje ruče tajki měr, kiž wotstroni scěpjenje němskeho luda, kiž wróci němskemu ludej prawo samozarjadowanja svojich naležnosćow a tak lud škita před wšitkimi pospytami, znjewužiwać rozscěpjenosć němskeho luda za swětopolitiske zajimy.“

Cyrkwinske předstejicerstwa ewangelsko-lutherskich dwurěčnych wosadow su so w zańdženych tyždenjach we wobzamknjenjach a spisach ze samsnym wobsahom na Ewangelsko-lutherske krajne cyrkwinske wjednistwo wobročile.

Přitomni při wobzamknjenju w Malešecach běchu scěhowacy duchowni: Mjerwa, Wyrgać, Renč,

Paler, Bamž, Wězar, Křižan, Sołta, Albert, Krawc, Pfulandt.

Hłowny redaktor „Pomhaj Bóh“ wopyta někotrych fararjow našich serbskich ewangelskich wosadow, kiž jemu pisomnje swoje mjenjej k woprašenju luda 3. junija 1951 wuprajachu:

Farar Lazer w Hodziju:

Dziwajo na 3. junij wuprajam, zo zastupju za měrowe dorěčenje z Němskej hišće w tutym léce, zo so wobročam napřečo kóždej remilitarizaciji a najwjace sej přeju wotbrónjenje cyłego swěta. Wězo tež přihłosuju spisej cyrkwinskeho wjednistwa z dnja 29. 3. 1951 na knjeza biskopa D. Dr. Dibeliusa w Barlinje.

Farar Hornčer w Hućinje:

Jako ewangelski farar praju „haj“ wšěm prašenjam woprašenja luda 3. junija 1951. Mi wutrobnje naleži, zo by so z tutym wothłosowanjom wo remilitarizaciji a měrowym dorěčenju započatk činilo z wotbrónjenjom ludow cyłego swěta a zo by so měr založil na prawdosći a dorozumjenju wšitkich ludow.

Farar Mjelтка w Klukšu:

Ja, jako křescijanski farar, sym so rozsudził, 3. junija swoje „haj“ při woprašenju luda wuprajic. — Mi předewšěm dže wo to, zo by tola wšón swět dóšoł k wěrnemu měrej a zo bych so tež wšitke prócowanja wo měr měřile na to, zo njebychu so jenož atomowe bomby, ale tež wojske brónje wšěch družin po cyłym swěće zničile.

Wo mojich 11 serbskich biblijach

Ota Wićaz

(Skónčenje.)

Štwórtu bibliju je 1820 wudał farar při Michalskej cyrkwi Handrij Lubjenski. Lédma hdy je pola serbskeho luda něchtó tak lubowany a česćowany był kaž wón. Wón je so z džělom za swój lud přetrjebał a zahe zemřel (1790—1840). Ale lětdžesatki dołho su Serbja jeho row na Tuchořju wopytowali a so při nim modliłi. Moja biblija je do pľatu zwjazana, kiž wšak je chětro wobškodženy. Biblija je něhdy słušała Arnoštej Hatnikej w Hućinje, kiž

běše tam žiwnosćer a wjesnjanošta a je tež serbske kěrluše spěsnil. Wón běše z nanom Bukečanskeho kantora Jana Hatnika (1843—1903). W bibliji staj čitałoj nan a syn. Na syna Bukečenjo wěsće radži spominaja.

Pjata biblija je z lěta 1823, tež jara rjana, do kože zwjazana z masazowymaj zapincomaj. Wudał je ju tež Handrij Lubjenski. Njewěm, komu je biblija słušała. — Dóstał sym ju jako dar wot lubeho Husčanskeho fararja Jana Handrika, burskeho syna ze Za-

horja (1866—1943). Wón je w serbskej bibliji čitał, doniž běše nimale woslepił.

Šestu bibliju z l. 1849 je wudał farar Korla Bohuwěr Wjarka (1854—1882). Moju bibliju je sebi 1864 kupila Marja Sidonija Wićazec z Hnašec, hdžež je so 3. 3. lěta 1852 narodziła. W Hnašecach běštaj tehdy dwaj Wićazaj, Handrij Wićaz a poľeńk Wićaz. — Jedyn běše drje z jejnym nanom! —

Sedmu bibliju z lěta 1857 je wudał Jurij Wanak, tehdy z wučerjom w Budyšinje, pozdžišo z fararjom we Wóslinku (1817—1887). Moja biblija je wosebje rjana, do swětleje howjazeje kože wjazana. Tutu bibliju je w léce 1863 Augustej Biesoltej we Lutyjecach jeho wowka Hańža Biesoltowa, kaž je to sama do biblije zapisała, „k požohnowanemu wuziwanju k Božemu džěstu darila“. — Dobra serbska wowka! Bóh Knjez je wěsće jeje Bože džěčo tež žohnował!

Wosma biblija je z lěta 1860. Wudał je ju Palowski farar Korla Aug. Jenč (1828—1895), rodženy z Čornjowa. Biblija je so nakładowala wot jendželskeho bibliskeho towarstwa a je bjez apokryphow.

Dzewjatu bibliju je 1861 wudał njezapomnity wótcinc Hendrich Imiš. Moja biblija je jara rjana, zwjazana do celaceje kože. — Sym je darjenu dóstał wot Bartskeho knjeza fararja Gerarda Rjenča, kiž je mi z tym wuhotował jara wulke wjesele. Džakuju so jemu najwutrobnišo. Biblija mje přeco dopomina na jeho nadobneho, wulce zdžěłaného nana, Wjelečanskeho fararja dr. Marćina Rjenča (1853—1910), ale tež na jeho džěda Jana Korlu Rjenča, fararja w Ketlicaoh (1821—1888), kiž je sebi wěsće bibliju kupil. Wón běše z kublerskim synom ze Skanec pola Barta.

Džesatu bibliju z lěta 1893 je tež wudał Imiš. — Moja biblija je mi wosebje droha. Je to poslednja serbska biblija, kotruž je sakske bibliske towarstwo w Drježdžanach mi w léce 1943, hdyž běchu hižo wšitke druge serbske biblije spalene a zničene, hišće přewostajilo. — Běše to duplikat z jeho knihownje. Jeji zarjadnik, prof. Noth, je mi ju předał za toler. — Biblija je wulce rjana, cyle nowa, ze solidnym zlotom řezom.

Jědnatu bibliju je wudał 1905 Njeswačidlski farar Jurij

Jakub (1839—1913). Wón je čistu serbsku rěč přenjeje biblije z lěta 1727 cyle wobnowił. Biblija ic čišćana z wuikimi pismikami na najlěpšej papjerje. Jakub je hromadže ze swojim bratrom Janom, dwórskim radźićelom (1843—1913) tež za swoje pjenjezy wudał serbsku wobrazowu bibliju. Swój krasny wudawk wón počina ze słowami: „Lubowani Serbja, budźće w mjenje swójeho Zbóžnika prošeni: wostańće lubowarjo swjateje biblije — tak dołho wy Bože słowo lubujeće, kaž waši wótcojo, tak dołho budźće Serbja.“ Moju bibliju je wobsedzał rěčnik Bohusław Sykora w Lipsku, wnuk fararja Sykory w Smilnej (1835—1922). Wón je mi raz w rjanym serbskim lišće pisał, zo je jemu bibliju Bože džěčo přinjesło a zo z njeje wuknje rěč swóich drohich serbskich wótcow. — Wbohi rěčnik dyrbyeše so wobdźělic při apelu před Mutschmannom. — Dyrbyeše w deščiku přez dvě hodźiny stejec na torhošću w Lipsku a schori a zemřě na zahorjenje płucow. — Bibliju mi dari jeho šědźiwy nan architekt Jan Sykora. —

To su moje jednaće serbskich biblijow. Nětko wěsće, čohodla sebi je česćuju! —

Modlitwa

Wulki Božo, w Jezusu Krystusu
naš dobroćiwy Wótče!

Kčějate swěćki kastanjow pjelna ze swójeje slódkkej wónju cyły kraj. A w tutej nalětnjej krasnosći stejimy před Tobu, kiž sy z daricelom žiwjenja, krasnosće a zboža, a w našich wutrobach je hłuboka džakownosć za wšitke Twoje dary. Džakujemy so Tebi za to, zo je Twoja swjata wola nas wolała do našeje krasneje zemje a zo sy Ty sam nam dał směr a nadawk: prócować so a džělać pilnje a zamołwiće, bjez wšeje sebjeciwošće za wšitkich a myslić na wšitkich a stać w tej lubosći, kotruž je nas wučil Jezus Krystus.

Wučer z našich wutrowow wšu hidu a zawisć a nawuč nas lubować swójeho blišeho nad wšitko. Pomhaj nam, knježe, zo bychmy so wšitcy stali tež z činićelami

Twojeho słowa a zo by na nas wídzec było, zo kročimy w swětle lubosće a w swětle Krystusoweho ewangelija. Daj nam wšudže šěric měr, sprawnosć a wěrnosć!

Wodaj nam, Knježe Božo, wšitke naše winy! Ty znaješ hłubiny našich dušow. Škitaj nas a wo-

barnuj nas přede wšěm złym, před wójnu a rozkoru a wobradź nam tajke wutroby, kiž kruće steja a njepowalnje po Twojej woli.

Z Twojim žohnowanjom přewinjemy wšitke nadběhi zleho, kiž chce lubosć a woporniwość zničić. Žohnuj nas a wšón swět! Hamjeń.

Minakałski farar Prawoslav Kordina

Je hódno, zo spominamy tež na tajkich mužow, kotřiž su z dalokeje cuzby přišli, zo bychu mjez Serbami slůžili. Nimale zabyty je mjez nimi Minakałski farar Josef Prawoslav Kordina, to rěka, někotři z našich najstaršich wosadnych so hišće na njeho dopominaju, kaž Klimkec džěd w Psowjach, prjedawši swěrný cyrkwinški předstejićer Minakałskeje wosady, kiž bu hišće wot njeboh fararja Kordiny konfirměrowany. Zo bych to doprědka prajił: Kordina je był cyle njewšědny čłowjek. Prjedawši katolski měšnik z českeho luda. Wón je 27 lět (wot 1861—1888) w Minakale skutkował, to je snadź dopokaz, zo je so we Łužicy doma čuł. Džiwne je, zo wo Kordinje mjelča tež naši wučeni; wšak wěmy, zo je do Łužicy wjac duchownych přičahnyło ze słowjanskich krajow, kaž J. E. Dobrucký, Słowak, kiž je dołho jako farar we Wojerecach džělał, dr. Nowotny, prjedawši česki katolski duchowny, kiž bu z ewangelskim fararjom w Sprjejcach abo Daniel Lauček, přeni duchowny we Łupoji, kotryž běše Słowjenc z narodom. Lauček je pozdžišo jako ewangelski słowjenski duchowny do Ameriki wupućował. Ludžo, kiž so na njeho dopominaju, praja, zo je so Lauček z nawuknjenjom serbskeje rěče jara bědžil. Móže być. — Kordina je znajmjeńša serbsku rěč tak dospołnje nawuknył, zo ludžo mějachu jeho za Serba. Kordina je tež jow we Łužicy wostał. Jeho row je při wěži Minakałskeje cyrkwe. We wójnje bu pomnik zničeny a row nimale zanjerodzeny. Je to znamjo džakownosće, hdyž wosada so wo to njestara? Chcemy row wobnowić, ale hač nam něchtón při tym pomha? Njewěmy.

Josef Prawoslav Kordina je so

28. měrca 1819 w Chwalkowicach w Českej jako syn młynka narodzil. Chwalkowice su cyle blisko pola Kral. Dwora, potajkim w narańšej Českej. W ródnej wjesce wopyta mały Josef ludowu šulu. Pola wučerja wuknješe wosebje w priwatnych hodžinach hudźbu jara dokładnje. Hudźbu je Kordina swoje žiwe dny jara rady měl, wón móžeše wosebje derje na klawěrje hrać. Jeho wučer pohnu tež Kordinec nana, zo by wobdarjeneho hólca na gimnazij w Hradcu Kral. (Königrätz) poslał. Wot 1831—1835 wopyta młody Kordina z najlěpšim wuspěchom tutón gimnazij, to rěka delnje štyri rjadownje. Šěsnaće lět stary młodženc da so zapisać 1835 jako šuler sławneho K. K. gimnazija na malej stronje w Praze. Chcemy jenož přispomnić, zo wšitcy serbscy katolscy duchowni su přjedy tutón gimnazij wopytali. 1837 wopuści Kordina z najlěpšimi wuswědčenjemi Praski gimnazij, zo by do seminara za měšnikow w Hradcu Kral. zastupil. Tam wosta štyri lěta (bě tež wěsty čas w Praze) a bu po skónčenju studijow wot Hradce Kralowskeho katolskeho biskopa Korla Hanle 25. 7. 1843 za měšnika wuswjećeny. Biskop nowoměšnika posla za kapłana do Jičina a pozdžišo do Noweje Paki. Běše wšo hromadže nimale 10 lět z kapłanom W Nowej Pace je wón z wulkej zahoritósću skutkował. Kak je wón ideje abo mysle zeznał, kotrež wjedźechu k rewoluciji 1848 a kajke nadžije je Kordina w tym nastapanju měl a zbudzil, wo tym přichodnje. — B-ž.

Kožde čisło „Pomhaj Bóh“ płaci 15 pj. Pjenjezy pósćelce prošu na konto Serbskeje superintendenty pak do Bukec (Dorfgenossenschaftsbank S 23), pak do Budyšina (Lausitzer Wirtschaftsbank).